

התקרית ליד בית חנון מוכיחה את הצורך בהמשך הלחימה

written by מאיר בן שבת | 10.07.2025

ככל שמתבהרים פרטי התקרית הקשה ליד בית חנון, שבה נפלו חמישה לוחמי צה"ל ונפצעו ארבעה-עשר נוספים, מתחדד ההכרח בהמשך הלחימה ברצועה. מהממצאים שפורסמו עולה כי זירת מטעני-החבלה הוטמנה על ידי מחבלי חמאס בתוך אזור החיץ שבין גדר הגבול לבית-חנון-מרחק של כ-2.5 ק"מ מהעיר שדרות, אזור שבכל תסריט ביחס לעתיד הרצועה, צה"ל אמור להמשיך לשלוט בו.

ככל הנראה, מחבלי חמאס הכינו את הפעולה ויצאו אליה מתוך מערך-המנהרות, שגם לאחר סדרת הפעולות שצה"ל ביצע בגזרה זו לאורך המלחמה, הן עדיין פעילות ומהוות איום.

יש להניח כי ההתקפה בוצעה על ידי חוליה או כוח קטן שמשתייך לגדוד בית חנון של חמאס. אין בכך כדי להעיד בהכרח על היעדר יכולת מצד גדוד זה, לפעול באופן רחב יותר כמסגרת צבאית, אלא ביישום תורת-הלחימה של חמאס, לפיה במצבים כמו זה הקיים ברצועה, יש לעבור לפעילות במאפייני טרור וגרילה. דפוס זה נועד לשחוק את כוחות צה"ל ובה בעת להבטיח את שרידות חמאס. אם כבר מנסים ללמוד מהתקפה זו על מצבו של האויב בגזרה הזו, כי אז מורכבות הפעולה, התחכום והתעוזה, הם סימנים שצריכים להדאיג את ישראל.

בחמאס מיהרו למנף את הצלחת-הפעולה "באזור שהכיבוש חשב שהוא בטוח בו לאחר שלא הותיר בו דבר". הזרוע הצבאית איימה להמשיך במלחמת ההתשה והזהירה כי פעולות צה"ל בתוככי השטח יזמנו לה גם הזדמנויות להגדיל את מספר החטופים שבידה. ניסיון החטיפה הנועז בח'אן-יונס, שהתרחש יממה לאחר מכן והסתיים בהריגתו של רס"ר אברהם אזולאי הי"ד, היה מימוש של אזהרה זו.

התקרית הקשה ליד בית חנון מגיעה בשבוע שבו נרשמו גם חמישה אירועים של ירי רקטות מעזה [?] מסר ברור שחמאס ביקש להעביר בזמן שישראל מסירה את המניעה הביטחונית ומתירה חזרתם של תושבים ליישובי העוטף. מבלי להכיר את תמונת המודיעין, אפשר להעריך שבידי חמאס יש כמות לא קטנה של חומר נפץ וגם אמצעים ויכולות ליצור אמצעי לחימה אפילו בתנאים הנוכחיים.

בחלוף שבעה שבועות מאז הוכרז על פתיחתו של מבצע "מרכבות גדעון" המצב בעיני חמאס הוא קשה אך נסבל. הפעילות ההתקפית של צה"ל, אמנם הגבירה את הלחץ על מנהיגיו, אך כפי שנכחנו זה לא הגיע לדרגת-איום שגרמה להם לרוץ למתווכים ולהסכים לוותר על דרישותיהם הבסיסיות במשא-ומתן.

יתרה מכך, הדיווחים בתקשורת על קוצר הרוח שטרמפ מגלה ביחס לפתרון בעיית עזה והמחלוקת המתרחבת בתוך ישראל בנוגע למלחמה, היוו בעיני חמאס גורם מאזן להפסדים שהוא רשם בשטח. עליהם נוספו גם רצף התקריות שגרמו לאבדות ולנפגעים ישראלים.

לוחמי צה"ל נלחמים בחמאס בגבורה, משמידים תשתיות והורגים מחבלים, אך חוסר ההצלחה במאמצי ישראל לשלוט בסיוע האזרחי, לצד האילוצים המשפטיים והמגבלות המבצעיות הנובעות מהחשש לפגיעה בחטופים, מוסיפים מורכבות רבה ומשפיעים על קצב השגת היעדים.

מעל הכל, מה שמונע את שבירת רוחו של חמאס הוא הידיעה שאין הדבר תלוי אלא בו. לדידם של בכירי האירגון, בכל רגע שירצו הם יוכלו לעצור את ההתקפה הישראלית ולחדש את שליטתם בשטח ובסיוע ההומניטארי. מבחינתם, אלה הם שולי הביטחון הנחוצים להבטחת שרידותו של חמאס ולשיקומו.

שלא במתכוון, ישראל תורמת לשמירת תקווה זו של חמאס. כל עוד היא רואה במבצע הצבאי אמצעי להפעלת לחץ על חמאס ולא להשמדתו המוחלטת, אין סיבה שחמאס יחשוב אחרת.

בנקודת הזמן הנוכחית, כאשר בווינגטון ובדוחה נעים לכיוון עיסקה שתוביל לשיחרור חלק מהחטופים ולהפסקת-אש, צריך בעיקר להבטיח שמחירה ² בכל הקשור להתאוששות חמאס ולהתארגנותו להמשך הלחימה ³ יהיו נמוכים ככל האפשר ושזו לא תהיה עלייה על מסלול שיאלץ את ישראל לסיים את המלחמה.

הדרישה לשמר את נוכחות צה"ל בציר מורג וכך למעשה לבודד את אזור רפיח ולהשאירו בשליטת ישראל, היא ערובה לחידוש הלחימה לאחר הפסקת-האש, שהרי חמאס מצדה לא תסכים לסיים את המלחמה במצב כזה. השליטה הישראלית באזור זה תשמש גם מנוף לחץ לשלב הבא, ותאפשר גם את הקמת "העיר ההומניטארית" אולי כתחנת ביניים בדרך ליישום יוזמת טראמפ. בחמאס מבינים זאת היטב ומכאן גם התנגדותם העיקשת לכך.

כך או אחרת, הותרת האיומים שראינו השבוע בקרבת גדר-הגבול, אינה מתיישבת לא רק עם המטרות שנקבעו למלחמה אלא גם עם לקחי צה"ל ומערכת הביטחון ממתקפת ה-7 באוקטובר.

פורסם בישראל היום, בתאריך 11.07.2025.